

RITMATIK

BRANDON SANDERSON

ILUSTRÁCIE
BEN MCSWEENEY

STEAM-
PUNKOVÁ
FANTASY OD
MAJSTRA ORI-
GINALITY!

RITMATİK

RITMATIK

BRANDON
SANDERSON

ILUSTRÁCIE
BEN MCSWEENEY

slovar

Copyright © 2013 by Dragonsteel Entertainment, LLC

Translation © Michal Jedinák 2013

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

ISBN 978-80-556-1017-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

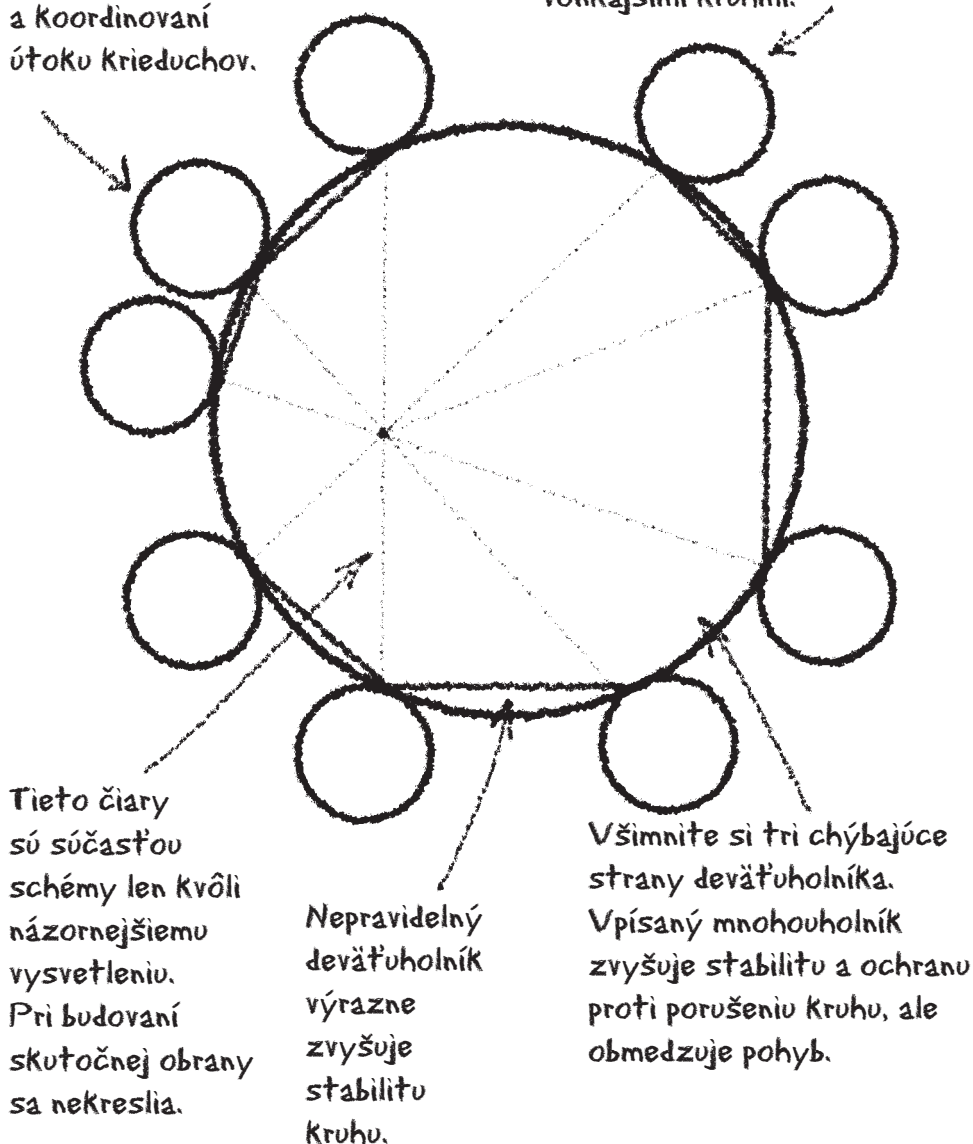
*Venujem Joelovi Sandersonovi
za neutíchajúce nadšenie.*

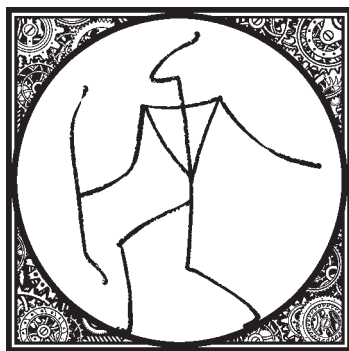
ZÁKLADNÁ EASTONOVA OBRANA

Eastonova obrana sa dá výhodne použiť proti viacerým protivníkom, no ťažko sa kreslí vzhľadom na deväťbodový kruh a deväťuholník s tromi chýbajúcimi stranami.

Deväť kruhov v bodoch spútania pomáha pri obrane a koordinovaní útoku krieduchov.

Jednou z variácií Eastonovej obrany je spojenie obranných krieduchov s týmito vonkajšími kruhmi.

P R O L Ó G

Lilly bežala po chodbe. Prúd vzduchu jej sfúkol plameň v lampe, a tak ju odhodila. Olej postriekal steny a drahý koberec, tekutina sa v mesačnom svite ligotala.

Dom bol prázdny a až na jej prerývaný dych úplne tichý. Lilly prestala kričať, aj tak by ju nik nepočul.

Celé mesto bolo ako vymreté.

Vrútila sa do obývačky a nerozhodne zastala. V kúte tikali kyvadlové hodiny, cez široké okná na ne dopadalo bledé svetlo mesiaca. Vonku sa črtala panoráma mesta s desať- i viacposchodovými budovami, pomedzi ne sa ako pavučina prepletala pružinová železnica. Lilly strávila v Jamestowne celých šesťnásť rokov svojho života.

Zomriem, prebehlo jej myslou.

Hrôzu vystriedala beznádej. Odstrčila hojdacie kreslo uprostred miestnosti, v chvate skrútila koberec a odhalila drevenú dlážku. Potom siahla do vrečka priviazaného na sukni, vytiahla z neho kus kriedy bielej ako košť.

Kľakla si na dosky a s pohľadom upretým na zem sa usilovala vyčistiť svoju myseľ. *Sústred' sa!*

Kriedu priložila na podlahu a nakreslila okolo seba kruh. Ruka sa jej triasla, krivka bola nepravidelná. Profesor Fitch by nad takou neporiadnou ochrannou čiarou nespokojne pokrútil hlavou. Lilly sa zasmiala, no znelo to skôr ako zúfalý vzlyk.

Z čela jej kvapkal pot, na dreve sa rozširovali tmavé škvrny. Neistou rukou do kruhu nakreslila niekoľko rovných čiar záka-
zu, aby ho spevnila. Matsonovej obrana... Ako je to ďalej? Dva
menšie kruhy s bodmi spútania na čiarach stvorenia...

Z chodby k nej doľahlo škriabanie.

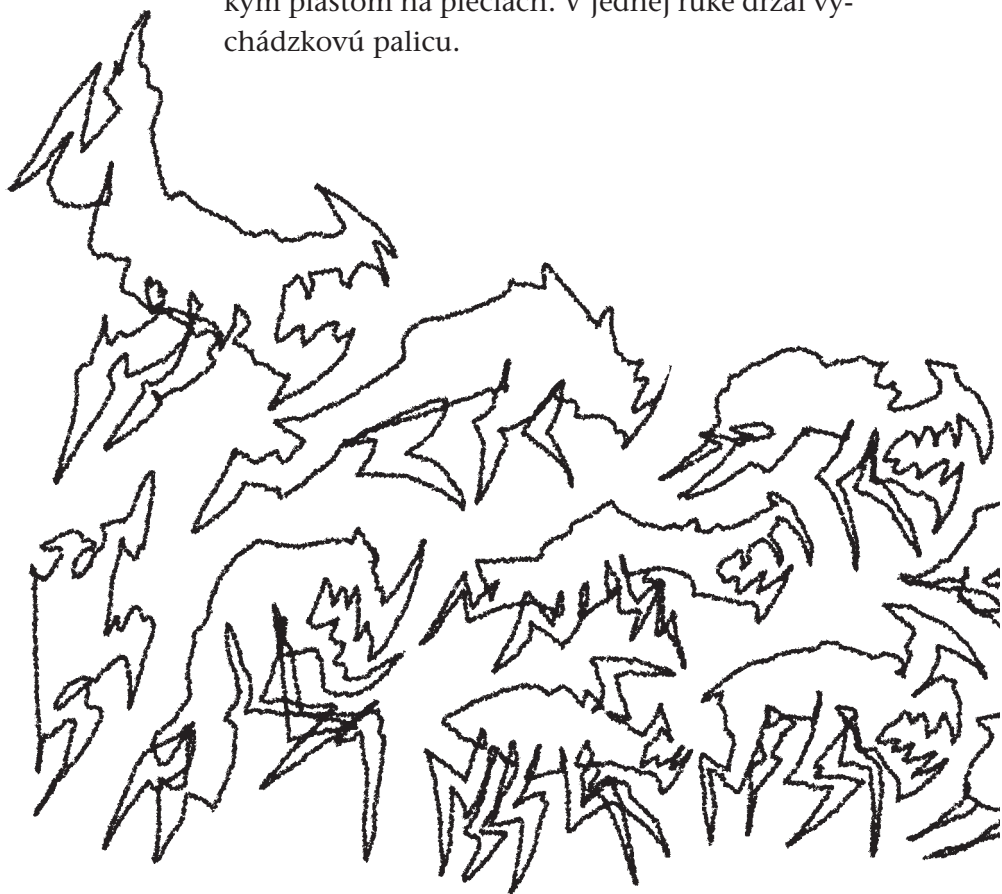
Lilly prudko zdvihla hlavu a zadívala sa k dverám vedúcim
na ulicu. Za matným sklom sa pohol tieň.

Dvere sa zatriasli.

„Och, Majstre!“ zašepkala. „Nie... prosím...“

Dvere prestali lomoziť, na okamih sa rozhostilo ticho. Vzá-
pätí sa rozleteli.

Lilly chcela vykriknúť, no hlas jej uviazol v hrdle. Vo dverách
sa črtala silueta muža s klobúkom na hlave a krát-
kym plášťom na pleciach. V jednej ruke držal vy-
chádzkovú palicu.

Nevidela mu do tváre, no mierne naklonená hlava a náznak nosa a brady v bledom mesačnom svite vyžarovali čosi zlovestné. Z atramentovočiernej tmy ju pozorovali neviditeľné oči.

Okolo muža sa do domu nahrnuli príšery. Zlostne sa zvíjali po dlážke, stenách a strope. Belostné tvary v tme akoby žiarili.

Každý príznak bol plochý ako hárok papiera.

Ich obrysy boli z kriedy.

Každý z drobných nakreslených netvorov s vycerenými tesákmi a ostrými pazúrmí bol jedinečný. Do chodby sa ich vrútili stovky a úplne nehučne sa vlnili k dievčaťu. Idú si po ňu.

Lilly konečne našla hlas a vykrikla.

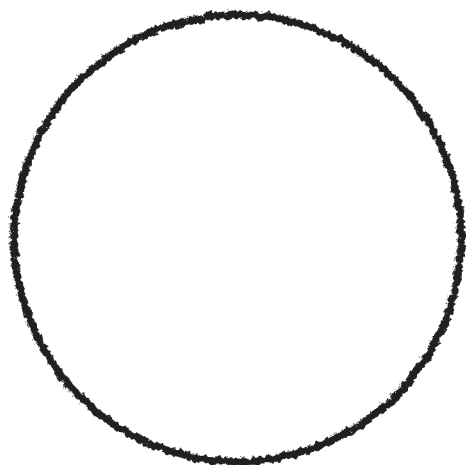

PRVÁ

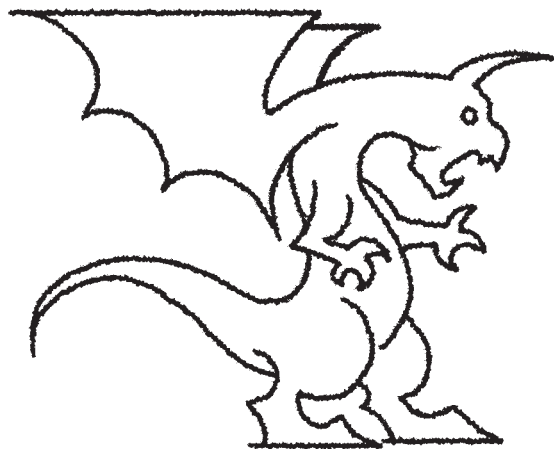
Č A S Ť

ŠTYRI RITMATICKÉ ČIARY

OCHRANNÁ čiara

Čiara ZÁKAZU

Čiara STVORENIA

Čiara SILY

K A P I T O L A

Nudný?“ rozohnil sa Joel a zastal. „Súboj Crewa proti Choiovej v roku tisícosemstoosemdesiatosem bol podľa teba nudný?“

Michael pokrčil plecami a obzrel sa na Joela. „Čo ja viem? Prečítal som asi stranu, potom ma to prestalo baviť.“

„Musíš sa do toho lepšie vžiť.“ Joel podišiel k priateľovi. Jednu ruku mu položil na plece, druhou pred sebou mával, akoby chcel zotrieť zelené trávniky Armediovej akadémie a nahradiť ich bojovou arénou.

„Predstav si, že si svedkom najväčšieho ritmatického turnaja v krajine. V hre sú už len dvaja súťažiaci – Paul Crew a Adelle Choiová. Adelle vydržala do konca aj napriek tomu, že celý jej tím skončil už po niekoľkých minútach.“

Po chodníku kráčali davy študentov, presúvali sa na ďalšie hodiny. Niekoľkí zastali opodiaľ a započúvali sa do rozhovoru dvoch chlapcov.

„No a?“ Michael zívola.

„Aké no a? Sleduješ absolútne finále! V hľadisku je ticho, diváci čakajú na začiatok súboja medzi poslednými dvoma ritmatikmi. Adelle musela byť neskutočne napätá. Jej tím turnaj ešte nikdy nevyhral a ona stála proti jednému z najlepších ritmatikov svojej generácie. Paula od začiatku chránil kruh slabších spoluhráčov. Vďaka tomu bol na konci súťaže stále čerstvý, ochranný

kruh takmer neporušený. Bol to súboj šampióna proti outside-rovi.“

„Nuda,“ zopakoval Michael. „Sedeli na zadku a kreslili na zem.“

„Si stratený prípad,“ odsekol Joel. „Chodíš do školy, kde cvičia ritmatikov. To ťa ani trochu nezaujímajú?“

„O záujem núdzu nemajú,“ zachmúril sa Michael. „Starajú sa len o seba a mne to celkom vyhovuje. Neprekážalo by mi, keby tu vôbec neboli.“ Vánok mu postrapatil svetlé vlasy. Naokolo sa rozprestierali zelené kopce a majestátne tehlové budovy Armediovej akadémie. Neďaleko od nich mechanický krab potichu zarovnával trávnik.

„Keby si tomu rozumel, hovoril by si inak.“ Joel vytiahol kúsok kriedy. „Postav sa sem,“ postrčil ho. Potom si kľakol a nakreslil okolo neho kruh. „Ty si Paul a toto je tvoj ochranný kruh. Ak sa v ňom objaví trhlina, prehral si.“

Joel urobil niekoľko krokov vzad a nakreslil na betónový chodník vlastný kruh. „Adellina obrana bola narušená na štyroch miestach. Rýchlo sa pokúsila prejsť z Matsonovej obrany na... Na podrobnostiach nezáleží. Dôležité je, že bola oslabená a Paul mal silnú prevahu.“

„Ako povieš.“ Michael sa usmial na Evu Wintersovú, ktorá prechádzala okolo s knihami v náručí.

„Paul na ňu zaútočil čiarami sily,“ pokračoval Joel. „Adelle vedela, že na zmenu obrany nemá dosť času.“

„Čím zaútočil?“ nerozumel Michael.

„Čiarami sily. Súťažiaci sa nimi navzájom napádajú. Cieľom je prelomiť súperov kruh.“

„Myslel som, že kreslia malé kriedové... bytosti.“

„To tiež,“ prikývol Joel. „Volajú sa krieduchovia. Lenže tí nie sú dôvodom, prečo si turnaj aj po dvadsiatich rokoch všetci pamätajú. Oveľa zaujímavejšie boli čiary, ktoré vystrelila. V Adellinej situácii by bolo rozumné súboj čo najdlhšie ťaťhovať a podať kvalitný výkon.“

Kriedu priložil na chodník pred svoj kruh. „Lenže ona to neurobila,“ zašepkal. „Všimla si, že Paulov kruh má v zadnej časti

neveľké oslabené miesto. Zaútočiť naň mohla iba tak, že svoju čiaru odrazí od troch iných, ktoré tam zostali po vyradených súperoch. Čosi také bolo prakticky nemožné, no Adelle to aj tak riskla. Kým sa Paulovi krieduchovia prežírali cez jej obranu, nakreslila čiaru sily. Vystrelila ju a...

Joel nakreslil čiaru sily a s rozmachom zdvihol ruku. Celý sa ponoril do rozprávania a až teraz si s úžasom všimol, že sa okolo nich zhromaždilo asi tridsať študentov. Počúvali ho so zadržaným dychom, akoby čakali, kedy jeho kresba ožije.

Nič také sa však nestalo. Joel nebol ritmatik, jeho čiary boli len obyčajné ťahy kriedou. Vedel to každý, jeho nevynímajúc, no v tej chvíli sa čaro príbehu rozpadlo. Študenti sa rozišli, na Joela kľaciaceho v kruhu razom zabudli.

„Budem hádať,“ Michael opäť zívola. „Jej strela prenikla cez kruh.“

„Hej,“ prikývol Joel. Cítil sa hlúpo. Vstal a kriedu si vložil do vrečka. „Strela zasiahla cieľ a Adelle vyhrala turnaj, hoci jej tímu dávali najmenšie šance na víťazstvo. Bol to nádherný zápas. Aspoň tak o tom píš.“

„Stavím sa, že by si chcel byť pri tom,“ podpichol ho Michael a vystúpil z kriedového kruhu. „Rovno pri Majstroví, však? Keby si mohol cestovať v čase, určite by si sa trepal na ritmatické turnaje.“

„Asi áno. Čo iné by som robil so strojom času?“

„Napríklad zabránil zopár atentátom, zbohatol, zistil, čo sa naozaj deje v Nebrasku...“ vymenoval Michael.

„Možno,“ odvetil Joel a uskočil pred futbalovou loptou, za ktorou sa vzápätí prehnať Jephth Daring. Ešte než zmizol, zakýval chlapcom.

Joel s Michaelom pokračovali v ceste. Na vrchole nízkych zelených pahorkov rástli kvitnúce stromy, okolo domov sa ovíjal brečtan. Študenti sa ponáhľali na ďalšie hodiny. Bolo to ako prehliadka rozličných šiat a nohavíc. Mnohí chlapci mali v teplom jarnom počasí vyhrnuté rukávy.

Uniformy museli nosiť iba ritmatici, a preto vytŕčali z davu. Traja z nich kráčali pomedzi budovy. Ostatní študenti im mimovoľne ustupovali z cesty, väčšina sa im vyhýbala pohľadom.

Michael sa obrátil k priateľovi. „Nezdá sa ti, že priveľa rozmýšľaš o ritmatike?“

„Zaujíma ma to,“ odvetil Joel.

„Jasné, ale nie je to trochu čudné? Veď vieš...“

Michael to nemusel vysloviť, Joel aj bez toho vedel, čo chce povedať. Nie je ritmatik a nikdy ním nebude. Prepásol svoju šancu. No prečo by sa nemohol zaujímať o to, čo robia?

Keď míňali skupinku ritmatikov v sivo-bielych uniformách, Michael prižmúril oči. „Nepatríme k nim a oni k nám, Joel. Daj im pokoj. Nech si robia, čo chcú,“ zašepkal.

„Závidíš im, že dokážu niečo, čo ty nie.“

Michael naňho zazrel. Možno preto, že ho Joel zasiahol na citlivom mieste. Michael bol synom pasovaného senátora, privilegovaného člena spoločnosti, a nebol zvyknutý, že niekam nemôže patriť.

Michael odvrátil zrak a sústredil sa na hustú premávku na chodníku. „Nemôžeš byť jedným z nich, tak prečo o nich stále rozprávaš?“ pokračoval. „Nemá to zmysel, Joel. Kašli na nich.“

Nemôžem byť ani jedným z vás. Na Armediovu akadémiu nepatril. Škola bola veľmi drahá, navštevovať ju mohli iba deti boháčov, významných ľudí alebo ritmatici. Joel mal k všetkým trom veľmi ďaleko.

Na najbližšej križovatke zastali. „Musím bežať na dejepis,“ povedal Michael.

„Jasné. Ja mám voľno.“

„Zasa budeš roznášať odkazy a dúfať, že sa aspoň na chvíľu prešmykneš k ritmatikom?“

Joel sa začervenal, lebo Michael uhádol. „O chvíľu je leto,“ zmenil tému. „Pôjdeš domov?“

Michael sa rozžiariť. „Hej. Otec mi dovolil priviesť si zopár kamarátov. Budeme chodiť na ryby, plávať, obzerať na pláži dievčatá v ramienkových šatách...“

„Znie to lákavo,“ Joel sa snažil potlačiť nádejný tón v hlase. „Tiež by sa mi to páčilo.“ Michael pozýval k nim domov priateľov každý rok, no Joela nikdy neoslovil.

Ale tento rok sa po vyučovaní často stretávali. Michael potreboval pomôcť s matematikou a Joel ho doučoval. Veľmi dobre si rozumeli.

Michael nervózne prestúpil z nohy na nohu. „Si fajn,“ zajačtal. „Je s tebou zábava. Ale doma je to celkom iný svet. Musím sa venovať rodine. Otec má so mnou veľké plány...“

„Jasnačka,“ pritakal Joel.

Michael sa usmial, jeho rozpaky sa v okamihu rozplynuli. Syn politika sa nezaprie. „Hlavu hore,“ potľapkal ho po pleci. „Maj sa!“ Odbehol.

Joel sa za ním díval. Michael stretol Mary Isenhornovú a hneď s ňou začal flirtovať. Marin otec vlastnil obrovskú továreň na pružiny. Keď sa Joel rozhlíadal, videl desiatky detí príslušníkov smotánky: Adam Li je priamy potomok cisára, ktorý vládol v JoSeune. Geoff Hamilton má v rodovej línii troch prezidentov. Rodičia Wendy Smithovej vlastnia polovicu rančov v Georgiabame.

A Joel... Joel je iba syn výrobcu kriedy a upratovačky. *Tuším tu zasa budem celé leto iba s Davisom.* S povzdychom vykročil k školskému úradu.

Odvadsať minút neskôr sa opäť náhlil po chodníku, v ruke odkazy, ktoré mal doručiť do rôznych častí areálu školy. Väčšina študentov sedela v triedach, vonku stretol iba niekoľkých.

Joelova sklúčenosť pominula, len čo si prezrel odkazy. Dnes boli iba tri, zbavil sa ich veľmi rýchlo. A teraz...

Vo vrecku zvieral štvrtý odkaz. Napísal ho on a nikomu o tom nepovedal. Keďže mu zostalo trochu času, poklusom mieril k budove ochrany – jednej z ritmatických posluchární.

Teraz tam prednáša profesor Fitch. Joel prešiel prstom po liste adresovanom práve jemu. Keď ho písal, ruka sa mu triasla.

Možno je to moja posledná šanca. Nasilu potlačil nervozitu. Fitch je príjemný a uvoľnený muž. Neni sa čoho báť.

Vybehol po dlhom schodisku pred sivou tehlovou budovou obrastenou brečtanom a prešiel cez dubové dvere. Ocitol sa v najvrchnejšej časti prednáškovej sály. Tvarom pripomína-

la malý amfiteáter so stupňami. Na vybielených stenách viseli schémy ritmatických obranných stratégií, na jednotlivých stupňoch boli čelom k prednášajúcemu pripevnené sedadlá potiahnuté plyšom.

Niekoľko študentov otočilo hlavy, no profesor Fitch bez prerušenia pokračoval vo výklade. Zvyčajne si nevšimol, keď mu priniesli správu z úradu. Až na konci prednášky mu obvykle došlo, že jeden žiak je tu navyše. Joelovi to vôbec neprekážalo. Dychtivo si sadol na schody. Dnešná prednáška je očividne o Eastonovej obrane.

„... je preto jedna z najlepších proti útoku z viacerých strán.“ Fitch ukázal dlhou červenou palicou na veľký kruh na zemi. Sála bola usporiadaná tak, aby mali študenti dobrý výhľad na ritmatické kresby na podlahe.

Fitch prešiel ukazovadlom po čiarach zákazu v bodoch spútania rozmiestnených po obvode kruhu. „Eastonova obrana je známa najmä veľkým počtom menších kruhov. Nakresliť ďalších deväť kruhov je časovo náročná úloha, ale spevnená ochrana za zvýšené úsilie stojí.

Všimnite si, že vnútorné čiary tvoria nepravidelný deväťuholník. Množstvo vynechaných strán určuje veľkosť priestoru na kreslenie, ale aj stabilitu obrazca. Ak chcete použiť agresívnejšiu obranu, na body spútania môžete, pravdaže, umiestniť aj krieduchov.“

A čo čiary sily? napadlo Joelovi. Ako sa dá proti nim brániť?

Nahlas sa nespýtal, lebo na seba nechcel pútať pozornosť. Fitch by ho požiadal o správu a Joel by nemal dôvod zostať. A tak ticho počúval. Na školskom úrade ho aj tak ešte nečakajú.

Naklonil sa dopredu v nádeji, že niektorý študent položí otázku zaňho. Dúfal márne. Mladí ritmatici sa rozvaľovali na pohodlných sedadlách. Chlapci mali oblečené biele nohavice, dievčatá biele sukne a jedni i druhí nosili sivé svetre. Svetlé farby slúžili na zamaskovanie všadeprítomného kriedového prachu.

Profesor Fitch mal na sebe tmavočervený kabát z hrubej látky s rovnými naškrobenými manžetami. Siahal mu až k chodidlám. Vpredu bol zapnutý až k vysokému golieru a takmer úplne za-

krýval biely oblek pod ním. Ostré línie a remienky na pleciah podobné výložkám vyvolávali dojem, že ide o vojenský odev.

„Preto je Keblinovej obrana vo väčšine situácií horšia ako Eastonova.“ Profesor sa usmial a pozrel na študentov. Fitch bol vysoký a chudý starší muž so šedivejúcimi vlasmi na sluchách. Kabát mu dodával nádych vážnosti.

Joel sa rozhlíadal po nezaujatých študentoch a pomyslel si: *Viete vôbec, kto ste?* V sále sedeli pätnásť- a šestnásťroční chlapci a dievčatá, teda presne v jeho veku. No napriek svojmu vznešenému poslaniu sa správali ako... ako tínedžeri.

Fitchove prednášky boli uvoľnené a mnohí študenti to zneužívali. Namiesto počúvania si šepkali alebo sa vyvaľovali na sedadlách a hľadali do stropu. Joelovi sa zdalo, že niekoľkí dokonca spia. Nepoznal ich po mene, ako väčšinu ritmatikov. Zvyčajne sa s ním odmietali baviť.

Keď nikto neprehovoril, profesor si klakol a priložil kriedu na kresbu. Zatvoril oči, sústredil sa. O niekoľko sekúnd sa obrazec rozplynul.

„Ak nemáte otázky,“ zdvihol kriedu, „môžeme si povedať niečo o tom, ako sa dá Eastonova obrana prelomiť. Bystrejší z vás určite postrehli, že doteraz som nespomenul čiary sily. Lepšie sa o nich totiž hovorí z pohľadu útočníka. Keby sme...“

Dvere posluchárne sa rozleteli. Fitch vstal, zvrtol sa a zdvihol obočie. Kriedu držal medzi dvoma prstami.

Do miestnosti rázne vkročila vysoká postava. Ospalí študenti ožili. Muž mal oblečený sivý kabát nižšieho profesora ritmatiky. Bol mladý, s veľmi svetlými vlasmi a pevným krokom. Priliehavý kabát mal zapnutý až po bradu, okolo nôh mu voľne povieval. Joel ho nepoznal.

„Čo si želáte?“ opýtal sa profesor Fitch.

Mladý muž zišiel až dolu, prešiel okolo Fitcha a vytiahol červenú kriedu. Potom sa zvrtol, klakol si a priložil ju na dlážku. Medzi študentmi nastal rozruch.

„O čo ide?“ opýtal sa Fitch. „Zasa som natiahol prednášku? Nepočul som odbíjať hodiny. Veľmi ma mrzí, ak som vás obral o vzácny čas.“